

af — jeg gjorde det i hvert Fald — at der endnu hos Bondestanden og dens Repræsentanter findes en levende Følelse af den Uret, der er begaaet mod deres Forfædre, og jeg siger, det er godt, at Aarhundreder gammel Uret ikke glemmes; de Herrer, der saa levende føle den Uret, der i sin Tid er gjort Bondestanden, ville maaske ogsaa forstaa de Følelser, hvor ud af vi Arbejderrepræsentanter tale, naar vi tænke paa den Uret, der den Dag i Dag hviler paa og øves mod Arbejderstanden. Men ved Siden af dette Udslag af denne Følelse, som vi hørte forleden Dag, faldt der ogsaa en Række Udtalelser, som tydede paa, at man heller ikke fra alle Medlemmer af dette Flertals Side var fuldt tilfreds med det foreliggende Forslags Midler og Veje til at afskaffe Uretfærdigheden. Jeg skal saaledes nævne, at selv den ærede Ordfører, Folketingsmanden for Køge (Alberti), udtalte, at man maaske i Tiendeydernes Kreds vilde sige, at dette Lovforslag gav Tiendeejerne alt for meget; det er jo næsten mere end fuld Erstatning, der ydes dem, det er det 24-dobbelte, hvortil kommer, at de slippe for at betale Tiendeskatten, saaledes at det bliver endogsaa en lille Smule over det 25-dobbelte. Fra det ærede Medlem for Ribe (Busk) faldt der følgende Udtalelse: „Til Slutning vil jeg sige til de ærede Forslagsstillere, at jeg virkelig synes, de have været alt for moderat, det kunde efter min Mening bebrejdes de Herrer med Rette. Hvad vil det ikke sige, at vi tilbyde Godsejerne, dels ved Tilskud fra de nuværende Tiendeydere og dels ved Tilskud fra Statskassen, en Sum, der er 24 Gange det aarlige Vederlag? Det er alt for meget, for Tiende er ikke en fast Kapital, som Tiendeejerne have.“ Jeg kan ganske slutte mig til disse Udtalelser af det ærede Medlem for Ribe. Jeg vil endvidere gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem for Esbjerg (Blühme) udtalte, at vel kunde man sige, at de nuværende Tiendeejere, Bønderne, ikke lide under den Uret, der blev gjort mod deres Forfædre, men saa kunde man ogsaa hævde, at de nuværende Godsejere — i alt Fald for alle Lensbesiddere — og for mange flere gælder det, at de i Virkeligheden sidde og nyde godt af de uberettigede Privilegier, deres Fædre have haft i mange Aar, og der er mange, der saaledes selv nyde stadig Fordel deraf. Det forekommer ogsaa os, som have stillet disse Ændringsforslag, at det Vederlag, som bydes Godsejeren, er alt for stort, Forslaget er alt for moderat, alt for hen-

synsfuldt over for Tiendetagerne, og det af mange Grunde.

Der er sikkert adskillige, som straks have lagt Mærke til, at det Aar, som de ærede Forslagsstillere have valgt som Grundlag for Kapitelstaksten, hvorefter Tienden skal afløses, er usædvanlig gunstigt for Tiendetagerne. I 1898 var Kapitelstaksten for Byg i Gennemsnit for hele Danmark 9 Kr. 54 Øre — jeg tager Byg, fordi det er den Kornsort, hvori Tienden for den allervæsentligste Del udredes. Det er, om jeg ikke tager fejl, ca. 400,000 Tønder, som udredes i Byg, men for øvrigt vilde det blive det samme, om jeg tog de andre Kornsorter. Gennemsnitlig vil det vise sig, at Kapitelstaksten for 1898 er særdeles højere end i de foregaaende Aar. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har tidligere fremsat et Tiendeforslag eller rettere stillet Ændringsforslag til de moderates Tiendelovforslag i 1894. Han lagde den Gang Aaret 1893 til Grund. Den Gang var Kapitelstaksten for Byg 9 Kr. 30 Øre. I 1898 er altsaa Kapitelstaksten 24 Øre højere pr. Tønde end i 1893. Man vil straks se, at derved kommer den ærede Folketingsmand for Køge til at give Godsejerne ikke saa lidt mere, end hans eget Forslag fra 1894 vilde have givet dem. Disse 24 Øre blive til en ikke ubetydelig Sum; naar de kapitaliseres, faa vi en Sum af 5 Kr. 76 Øre. Regne vi, at 1 Td. Hartkorn svarer — jeg vil sige: 2½ Td. Byg i Tiende, faa vi en Sum af over 14 Kr. Dette var Sagen, som den stiller sig, set fra Tiendeydernes Side. Se vi Sagen fra Tiendetagerernes Side, drejer det sig om meget betydelige Summer. Jeg har set efter, at et Gods paa Frijsenborg i Jylland ejer 1,100 Tønder Tiendehartkorn. En saadan Godsejer vilde efter det foreliggende Forslag faa ikke mindre end godt 15,000 Kr. mere i Erstatning for Tienden, end han vilde faa efter det Forslag, som det ærede Medlem for Køge forelagde i 1894.

Altsaa, det nu foreliggende Forslag er usædvanlig gunstigt for Tiendetagerne. Nu kunde man sige, at dette, at Kapitelstaksten i 1898 var højere end i 1893, tyder paa, at der for Tiden er en Stigning i Kornpriserne, og at der maa tages Hensyn hertil, naar man afløser Tienden. Saaledes forholder det sig imidlertid langt fra. Tværtimod er der gennemsnitlig en stadig Dalen af Kapitelstaksterne, hvad jeg netop mener der burde tages Hensyn til ved Tiendens Afløsning. Men det stiller sig nu saa uheldigt, at denne Dalen er foregaaet i Aarene fra 1893 igennem 1894, 1895 og 1896, men